

“Eemsmond in sportief perspectief”

2008-2011

31 maart 2008

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	4
- 'Sport in beweging'	4
2. Inleiding	5
3. Samenvatting (kernpunten uit de nota)	6
4. Beleid sport en bewegen in Eemsmond in de periode 2001 tot en met 2007	7
- Belangrijke uitvoeringsacties in die periode.....	7
- Nota: 'Eemsmond in sportief perspectief'	7
- Niet/beperkt uitgevoerde c.q. aangepaste acties.....	7
- 'Breedtesportimpuls' BSI (2001 t/m 2006)	7
- Niet/beperkt uitgevoerde c.q. aangepaste acties.....	8
- Buurt Onderwijs Sport Impuls (BOS): projectplan 'Zoden aan de dijk' (2007 t/m 2010).....	8
- Groninger Sport Model (GSM) (2005 t/m 2007).....	8
- Collegeprogramma 'Ruimte voor dynamische ontwikkeling' en uitvoeringsplan 9	
5. Trends en ontwikkelingen	10
- In besteding van de vrije tijd:	10
- In beleid sport en bewegen:.....	10
- In sportdeelname/-participatie:	10
- In sportinfrastructuur/organisatorisch:	10
- In sportinfrastructuur/ruimtelijk:.....	11
6. Beleidsontwikkeling sport en bewegen op landelijk en provinciaal niveau	12
- Rijksoverheid	12
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW)	12
- Waarde van sport en bewegen	12
- Intenties / prioriteiten	12
- Provincie	13
- NOC*NSF	14
- Opvattingen NOC*NSF:.....	14
7. Analyse bestaande situatie Eemsmond	15
Sterkte-zwakteanalyse	15
8. Gemeentelijk beleid en stimuleringsprojecten BSI/BOS en GSM	17
- Van BSI naar BOS.....	17

- Aanleiding en doelstelling BOS-project 'Zoden aan de dijk'	17
- Projectverantwoording	18
- Financiering	18
- Relatie Groninger Sport Model (GSM) met het project 'Zoden aan de dijk'	19
9. Beleid sport en bewegen in Eemsmond (visie en beleidsintenties)	21
- Visieontwikkeling	21
- Visie	21
- Uitwerking beleidsintenties	22
- Stimulering deelname	22
- Uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs op basisscholen	24
- Accommodatieontwikkeling	24
10. Integrale aanpak in beleidsontwikkeling en uitvoering	26
- Sport en bewegen integraal	26
11. Communicatie, informatie en promotie	30
- Mogelijkheden en middelen	30
- Mogelijkheden:	30
- Intern	30
- Extern	30
- Middelen	30
- Informatie, communicatie, promotie	30
12. Financiën	31
- Maatregelen en financiële consequenties	31
- Totale kosten (raming) per jaar:	31
13. Ten slotte	33
- Eemsmond sportief in 2011	33
14. Literatuur en bronnen	33

1. *Aanleiding*

‘Sport in beweging’

De gemeente Eemsmond zorgt ervoor dat zowel haar inwoners als haar bezoekers in de gelegenheid worden gesteld deel te kunnen nemen aan een breed scala van sport en sportief recreatieve activiteiten. Die zorg blijkt vooral uit de aanwezige infrastructuur die nodig is om genoemde activiteiten mogelijk te maken. In de vorige raadsperiode werd de nota ***‘Eemsmond in sportief perspectief’*** vastgesteld (september 2001). Deze nota was bedoeld om te dienen als basis voor de ontwikkeling van het gemeentelijk sportbeleid. Politiek-bestuurlijke vernieuwingen in onze gemeente, een gedateerde nota sportbeleid en ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en lokaal niveau in de beleidsterreinen sport, recreatie, welzijn, onderwijs en gezondheid zijn aanleiding voor een analyse en actualisering van ons beleid. Vooral de toenemende bereidheid van overheden en landelijke sportorganisaties om de ontwikkeling van beleid integraal en intersectoraal aan te pakken, biedt kansen voor vernieuwing en kwaliteitsverbetering.

2. Inleiding

Sport en bewegen is niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Meer dan 10 miljoen Nederlanders doen aan sport en bewegen bij sportverenigingen, sportscholen of fitnesscentra of individueel ongeorganiseerd. Ongeveer 1,2 miljoen vrijwilligers zorgen dat 29.000 verenigingen kunnen functioneren. Het kijken naar sport is een belangrijke vorm van passieve recreatie.

Sport en bewegen is doel op zich. Actief sporten en bewegen bij verenigingen of individueel geeft plezier en gezelligheid, de competitie is spannend en leert omgaan met winnen en verliezen. Het verenigingsleven is een van de pijlers van de leefbaarheid in een dorp of buurt.

Sport en bewegen kan als middel bijdragen aan het verbeteren van de lichamelijke en geestelijke gezondheid, aan een verantwoorde manier van vrijetijdsbesteding, aan het wegwerken of verminderen van achterstanden op het gebied van sportparticipatie, onderwijs, gezondheid, welzijn, jeugd/jongerenwerk. Sport en bewegen kan sociale participatie stimuleren en sociaal isolement voorkomen. De maatschappelijke waarde van sport en bewegen is dus groot.

Steeds minder mensen bewegen, wat samen met slechte voedingsgewoontes een bedreiging is voor de gezondheid van vooral jongeren. Na roken is niet bewegen de grootste risicofactor voor het ontstaan van ziekten. Te weinig lichaamsbeweging draagt bijvoorbeeld voor 60% bij aan het ontstaan van hart- en vaatziekten. Maar liefst 48% van de Nederlandse bevolking kampt met overgewicht. Voor de provincie Groningen ligt dit percentage nog hoger. Toename van overgewicht levert grote gezondheidsrisico's op.

Wij willen vanuit welzijns- en gezondheidsperspectief de deelname aan sport en bewegen voor zoveel mogelijk groepen van onze gemeentelijke samenleving stimuleren en daarbij aansluiten bij opvattingen van de rijksoverheid (VWS en OCW), provinciale overheid, NOC*NSF, het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB), de Vereniging Sport Gemeenten (VSG) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Wij blijven ons verantwoordelijk voelen voor de kwalitatieve verbetering van de infrastructuur voor sport en bewegen. Daaronder verstaan wij de zorg voor het realiseren van accommodaties en het stimuleren en ondersteunen van activiteiten en initiatieven van sportverenigingen, commissies sportieve recreatie, scholen, jongerenwerk en buurt- en dorpsverenigingen. Deze instellingen zien wij als burgerpartners bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid. Van de gemeentelijke sportcommissie verwachten wij een adviserende en stimulerende bijdrage.

Een belangrijk thema is het zorgen voor draagvlak voor onze opvattingen bij bovengenoemde partners. Daarvoor zijn een integrale aanpak, goede informatie- en communicatiemiddelen, en een professionele ambtelijke ondersteuning nodig. Wij willen op de hoogte blijven van nieuwe stimuleringsmaatregelen van de rijks- en provinciale overheid en daarop een beroep doen als die passen bij onze eigen visie.

Speerpunt in het beleid is de aandacht voor jongeren (**'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'**). Dat betekent niet dat andere groepen worden vergeten. Deelname aan sport en bewegen kan bijdragen aan het bevorderen van de participatie in de samenleving. Dat vinden wij van groot belang, voor alle burgers, jong en oud, sterk en zwak. Daarvoor willen wij ons inzetten door actualisering en vernieuwing van het beleid en het uitwerken van onze visie in concrete uitvoeringsplannen en maatregelen.

3. Samenvatting (kernpunten uit de nota)

De inhoud van onze beleidsnota is tot stand gekomen door een analyse van de huidige situatie in onze gemeente en van actuele landelijke en provinciale ontwikkelingen. Actualisering van het beleid zien wij in de context van de ontwikkeling van Eemsmond. Wij willen sport en bewegen inzetten voor de verbetering van de leefbaarheid, de burgerparticipatie en het imago van onze gemeente.

In het traject naar '**Eemsmond sportief in 2011**' willen wij aandacht geven aan de volgende kernthema's:

- vanuit welzijns-, sociaal en gezondheidsperspectief stimuleren van actieve participatie in sport en bewegen door een integrale aanpak tussen buurt-/ jongerenwerk, scholen en sportverenigingen/-commissies;
- uitbreiden en verbeteren van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs op basisscholen;
- wegwerken of verminderen van achterstandssituaties op het gebied van gezondheid, onderwijs, welzijn, jongerenwerk en sport en bewegen;
- realiseren van sportieve naschoolse opvang;
- spreiding en koppeling van activiteiten aan voorzieningen in onze kernen;
- in stand houden, verbeteren en vernieuwen van de sport en beweginginfrastructuur organisatorisch en ruimtelijk;
- vergroten van de gebruiksintensiteit, multifunctionaliteit, flexibiliteit en aantrekkelijkheid van onze voorzieningen, waar mogelijk door clustering en combinatie van functies.

Sport en bewegen is waardevol voor de gezonde, dynamische en sociale ontwikkeling van onze gemeente. Sport en bewegen is van de gemeente en van en voor burgers. Wij willen ernaar streven dat ontwikkeling en uitvoering van beleid minder anoniem plaatsvinden door meer gebruik te maken van de promotionele mogelijkheden van het beleidsterrein. Daarvoor zullen goede communicatie- en informatiemiddelen worden ontwikkeld en contacten met media worden verstevigd.

4. Beleid sport en bewegen in Eemsmond in de periode 2001 tot en met 2007

Leidraad voor de ontwikkeling en uitvoering van beleid vanaf 2001 waren de uitgangspunten van de nota **'Eemsmond in sportief perspectief'** en van de stimuleringsregelingen **'breedtesportimpuls'** (BSI, 2001 t/m 2006) en **'Buurt, Onderwijs, Sport Impuls'** (BOS) – ons projectplan **'Zoden aan de dijk'** (2007 t/m 2010) – die werden ingesteld door het ministerie van VWS en ondersteund door de provincie Groningen. Daarnaast zijn ook de uitgangspunten van het Groninger Sport Model (GSM, 2005 t/m 2007), ontwikkeld door het Huis voor de Sport Groningen, en de opvattingen in ons collegeprogramma **'Ruimte voor dynamische ontwikkeling'** met het bijbehorende uitvoeringsprogramma meegenomen.

Belangrijke uitvoeringsacties in die periode

Nota: 'Eemsmond in sportief perspectief'

- uitvoering enquête onder sportverenigingen met het doel om inzicht te krijgen in ledenaantallen, verenigingsstructuur, verantwoordelijkheid, wensen en knelpunten;
- organisatie projecten **'Groninger Actief Leven Model'** GALM (ouderensport) en **'Sportstimuleringsstrategie voor mensen met een Chronische Aandoening: een Leven lang Actief'** SCALA;
- ontwikkeling doelgroepactiviteiten voor ouderen, jeugd en mensen met een beperking;
- uitwerking idee BredeSchool (combinatie school, welzijn, sport, jongerenwerk);
- kwalitatieve verbetering gemeentelijke sportcommissie;
- uitbreiding ambtelijke formatie voor ondersteuning beleidsontwikkeling en uitvoering;
- instelling participatiefonds;
- projectaanvragen in het kader van stimuleringsregelingen van het ministerie van VWS.
- voorbereiding centralisatieplan sportvoorzieningen.

Niet/beperkt uitgevoerde c.q. aangepaste acties

- aandacht voor integrale aanpak en doelgroepenbeleid (samenhang tussen verschillende beleidsterreinen);
- inzet participatiefonds;
- overleg met commissies sportieve recreatie over nieuwe initiatieven;
- ontwikkeling criteria voor investeringsbijdrage aan particulieren (ondernemers en verenigingen) voor realisering van sportvoorzieningen;
- harmonisatie tarieven sportparken;
- inzichtelijk maken van de kosten en baten van gemeentelijke sportaccommodaties;
- centralisatieplan is veranderd in kwaliteitsverbeteringsplan voor bestaande accommodaties.

'Breedtesportimpuls' BSI (2001 t/m 2006)

- uitvoering project '**Wat jeugd beweegt**';
- invoering van een sportpas voor basisschoolleerlingen;
- ondersteuning van sportverenigingen bij de ontwikkeling van vrijwilligersbeleid;
- inventarisatie van knelpunten bij sportverenigingen en het op basis daarvan organiseren van scholings- en voorlichtingsprogramma's;
- uitgave '**Sport en beweegkrant**';
- organisatie grootschalig sportevenement door en voor jeugd, inclusief enquête onder deelnemers over onder andere bereidheid tot participatie in toekomstige activiteiten.

Niet/beperkt uitgevoerde c.q. aangepaste acties

- project '**Wat jeugd beweegt**' voor het voortgezet onderwijs;
- continuering sportpas was problematisch;
- realisering whoZnextteams (organisatie activiteiten door en voor jeugd);
- uitwerking idee voor maatschappelijke stages samen met het Hogeland College en jongerenwerk.

*Buurt Onderwijs Sport Impuls (BOS): projectplan '**Zoden aan de dijk**' (2007 t/m 2010)*

- realisering organisatiestructuur (instelling stuurgroep en projectwerkgroep);
- organisatie draagvlakbijeenkomst (scholen, sportverenigingen, buurt- en dorpsverenigingen, ouderenverenigingen, vakleerkrachten bewegingsonderwijs, jongerenwerk);
- organisatie gezondheidsweken op basisscholen;
- start project '**Schoolgruiten**' op twaalf basisscholen;
- samen met sportverenigingen organiseren van sport en bewegenclinics;
- uitvoering nulmeting bij het basis- en voortgezet onderwijs (onderdeel monitoring).

Groninger Sport Model (GSM) (2005 t/m 2007)

- GSM-projecten op zes basisscholen (extra lessen bewegingsonderwijs gegeven door vakleerkrachten in opleiding en vrijblijvende deelname aan recreatieve sport en bewegen activiteiten georganiseerd en begeleid door studenten sport en bewegen in opleiding zo mogelijk samen met sportverenigingen);

Collegeprogramma 'Ruimte voor dynamische ontwikkeling' en uitvoeringsplan

- renovatie van het evenemententerrein annex ijsbaan en motorgrasbaan in Uithuizen;
- start overleg basisscholen over de behoefte aan uitbreiding van het vak bewegingsonderwijs gegeven door vakleerkrachten;
- voorbereiding integraal plan voor kwalitatieve verbetering en vernieuwing sportpark, sporthal en het Hogeland College in Uithuizen;
- planvoorbereiding renovatie sportpark/accommodatie Uithuizermeeden;
- voorbereiden van een visiedocument sport en bewegen

5. Trends en ontwikkelingen

In besteding van de vrije tijd:

- Mensen die werken hebben minder vrije tijd, maar de subjectieve beleving van gebrek aan tijd begint al bij de jeugd.
- Het consumptief gedrag is toegenomen.
- Er is een grote diversiteit in het invullen van de vrije tijd, wat leidt tot het zogenoemde '**zappedrag**'.
- Mensen (consumenten) willen zelf kunnen kiezen en maximaal genieten. Maatwerk wordt belangrijker (individualisering).
- Er is vraag naar avontuur en spektakel.
- senioren (toename als gevolg van vergrijzing) blijven/willen steeds meer actief participeren in sociaal-maatschappelijk/sportief recreatief verkeer.

In beleid sport en bewegen:

- Er is toenemende politiek-bestuurlijke aandacht voor sport en bewegen als middel, met een duidelijk accent op het streven naar gezondheidswinst.
- De ontwikkeling van het beleid voor sport en bewegen gebeurt integraal in samenhang met andere beleidsterreinen.
- Er komen nieuwe arrangementen/convenanten tussen commerciële en gesubsidieerde sport, publieke en private partijen, individuele en georganiseerde sport en tussen breedte- en topsport.
- Er gaat minder rijkssubsidie naar het in stand houden van landelijke organisaties en meer naar stimuleringsimpulsen.
- Er is toenemende aandacht voor het belang van het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs (vakleerkrachten).
- Er is structurele (voor het eerst!) financiële ondersteuning van de rijksoverheid uit de 'alliantie school en sport' door inzet van combinatiefuncties.

In sportdeelname/-participatie:

- Er is een toename in de deelname aan sport en bewegen.
- Er zijn dalende ledenaantallen van sportverenigingen als gevolg van recreatieve/vrijblijvende sport en individualisering.
- Er is een groei van recreatieve en avontuurlijke sporten.
- De participatie van allochtonen blijft achter.
- Commerciële aanbieders zoals sportscholen spelen in op wensen van burgers.

In sportinfrastructuur/organisatorisch:

- De rijksoverheid vindt dat lokale sportorganisaties verantwoordelijk zijn voor de inrichting en instandhouding van de organisatorische sportinfrastructuur.
- Het aantal commerciële sportaanbieders groeit.

- Sommige verenigingen gaan door schaalvergroting, uitbreiding van het aanbod, vergroting van de zelfwerkzaamheid en een meer bedrijfsmatige aanpak concurreren met commerciële sportbedrijven.
- De professionalisering van kader en vrijwilligers is en blijft een knelpunt.
- Marketing en PR moeten beter.

In sportinfrastructuur/ruimtelijk:

- Het uitbesteden van beheer en exploitatie van accommodaties kan leiden tot commercialisering.
- Het multifunctioneel gebruik van voorzieningen wordt bevorderd.
- Het aanbod wordt vernieuwd, aansluitend bij behoefte van burgers (flexibel).
- Voorzieningen voor bijvoorbeeld sport en bewegen, onderwijs, welzijn, zorg, buurt- en jongerenwerk, (zie ook ontwikkelingen in 'brede school') worden functioneel geclusterd.
- Het gebruik wordt geoptimaliseerd, onder andere door het realiseren van kunstgras(voetbal)velden.
  - De exploitatie wordt verbeterd door combinatie van non-profit en profitactiviteiten bijvoorbeeld verpachting sporthalkantine, reclame, sponsoring, naschoolse opvang en jongerenwerk.

6. Beleidsontwikkeling sport en bewegen op landelijk en provinciaal niveau

Rijksoverheid

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW)

In een aantal actuele beleidsnota's/brieven worden door de ministeries van VWS en OCW de uitgangspunten en intenties aangegeven voor de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Genoemde intenties gaan gepaard met de inzet van extra financiële middelen (in 2008 10 miljoen euro en vanaf 2009 20 miljoen euro). De extra middelen worden onder andere ingezet voor de invoering van nieuwe stimuleringsregelingen, die het doel hebben beleidsontwikkeling en uitvoering op gemeentelijk niveau te ondersteunen.

Waarde van sport en bewegen

In het beleid van de rijksoverheid wordt de maatschappelijke waarde van sport en bewegen benadrukt:

“Sport en bewegen geeft plezier, motiveert, vormt, geeft richting en stimuleert. Sport en bewegen bevordert een gezonde leefstijl, voorkomt ziekte, verhoogt de arbeidsproductiviteit en de leerprestaties. Het draagt bij aan de integratie van specifieke groepen of individuen, aan de sociale samenhang en aan een zinvolle invulling van de vrije tijd.”

Vanaf 2008 wil het kabinet het beleid op het terrein van brede scholen intensiveren door een integrale aanpak, bundeling van financiële middelen en samenwerking tussen overheden en maatschappelijke organisaties op lokaal en rijksniveau.

Het succesvolle ***‘Europees jaar van opvoeding door sport’*** (2004) was voor het kabinet reden om de samenwerking tussen school en sport te intensiveren. Het sport- en beweegaanbod op scholen voor basis- en voortgezet onderwijs moet worden uitgebreid. Daarvoor geven de ministeries van VWS en OCW vanaf 2008 een structurele impuls aan het verbreden en versterken van de intersectorale samenwerking door de inzet van professionals de zogenaamde combinatiefuncties sport en bewegen.

Vanaf het tweede jaar dat een gemeente deelneemt wil het kabinet ook een structurele bijdrage vragen aan de gemeente. Daarover is overeenstemming met de VNG.

Naast deze maatregelen zal een breed onderzoeksprogramma worden uitgevoerd dat inzicht moet geven in de voorwaarden die nodig zijn om in het onderwijs meer ruimte te geven aan sport en bewegen. Belangrijke elementen in dat onderzoek zijn een analyse van het vak lichamelijke opvoeding/bewegingsonderwijs en een nieuwe financieringssysteem voor het bewegingsonderwijs.

Intenties / prioriteiten

- Sportverenigingen stimuleren en versterken (vanwege hun maatschappelijke functie), vooral door inzet van combinatiefuncties (rol sportvereniging voor onderwijs, naschoolse opvang, buurt en achterstandsgroepen).
- De mogelijkheden voor maatschappelijke stages en sport en bewegen uitwerken.
- De intensiveringsmiddelen voor sportbeleid vooral inzetten voor '**Impuls Brede Scholen**' en daarbinnen voor de versterking van sportverenigingen. De totaal geraamde middelen (ministeries van VWS en OCW) voor de periode 2008 tot en met 2012 zijn 47,1 miljoen euro. Met de VNG zijn afspraken gemaakt over bijdragen deelnemende gemeenten.
- De deelname aan sport en bewegen door mensen met een beperking bevorderen.
- De integratie van gehandicaptensport bij sportverenigingen stimuleren, (eventueel) met inzet van combinatiefuncties.
- Het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) uitbouwen. Concreet na te streven doelen: in 2012 is het percentage volwassenen (18+) dat aan de beweegnorm voldoet 70% (2005 was dat 63%), is het percentage jongeren (4-17 jaar) dat aan de norm voldoet minimaal 50% (2005-40%) en is het percentage inactieve volwassen Nederlanders maximaal 5% (2005 4%).
Sinds 2005 wordt als beweegnorm de zogenaamde combinorm gehanteerd. Je voldoet aan die norm als je aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) voldoet en/of aan de Fitnorm. De NNGB eist minimaal 30 minuten matig tot intensief bewegen op minstens vijf dagen per week. Voor de jeugd tot achttien jaar is dit zestig minuten op zeven dagen per week, op een iets hoger niveau. De Fitnorm eist minimaal 20 minuten intensief bewegen (sport of fitness) op minstens drie dagen per week.
- Bewegingsarmoede en de daarmee samenhangende gezondheidsproblemen zoals overgewicht en diabetes worden stevig aangepakt.
- Beweegprogramma's (2007-2008) uitvoeren, gericht op mensen met een (hoog) risico op diabetes type 2 (samenwerking met de beroepsgroepen in de zorg, huisartsen en fysiotherapeuten).
- Extra projecten in de wijk starten om beweegachterstand (ouderen, kinderen en ouders) weg te werken/te verminderen (beschikbare middelen voor gemeenten via de integratie/decentralisatie-uitkering).
- De ondersteuning van GALM-projecten continueren.
- Het stimuleren dat een gezonde en actieve leefstijl opgenomen wordt in de diverse richtlijnen voor de gezondheidszorg en in schoolgezondheidsbeleidsprogramma's.
- Nagaan hoe de fysieke en de sociale omgeving beter geschikt kunnen worden gemaakt voor een actieve en gezonde leefstijl. Aansluiting zoeken bij het beleid van de ministeries van VROM, WWI, V en W, en LNV. Te denken valt aan een inrichting van de ruimtelijke omgeving die uitnodigt tot sport en bewegen, zoals sportveldjes in de wijk en multifunctionele accommodaties voor school en sport.
- Aandringen bij de sportsector om werk te maken van een sportieve en (sociaal) veilige omgeving.

Dit beleid zal begin 2008 verder worden uitgewerkt. Over de uitvoering van concrete voornemens worden afspraken gemaakt met partners, waaronder in elk geval VNG/VSG en NOC*NSF. De staatssecretaris zal een simpel en doeltreffend bestuurlijk financieel instrumentarium ontwikkelen.

Provincie

De provincie Groningen heeft voor de periode 2007-2010 het beleid sport en bewegen vastgelegd in de nota '**Mitdoun = Goud**'. Kern van het beleid is dat sport en bewegen gericht

is op alle leeftijdsgroepen. Het accent wordt gelegd op de gezondheid van Groningers. De gezondheidsrisico's moeten worden verminderd door inzet van sport en bewegen als middel. Het provinciale beleid wordt uitgewerkt in vijf speerpunten:

- ondersteunen en stimuleren van gemeentelijke initiatieven die een relatie leggen tussen sport en bewegen, jeugd, onderwijs, en buurtwerk (zie onder andere projecten BOS-impuls);
- stimuleren en ondersteunen van sportverenigingen;
- stimuleren en ondersteunen van talentontwikkeling;
- stimuleren en ondersteunen van oudereninitiatieven op het gebied van sport en bewegen;
- ondersteunen van activiteiten of evenementen die direct bijdragen aan deelname door niet-sporters.

NOC*NSF

NOC*NSF is de partner uit de sportsector van de rijksoverheid voor de integrale ontwikkeling van het beleid sport en bewegen.

'**Een sportieve onderneming**' is het motto van het NOC*NSF voor de georganiseerde sport met als leidraad: vanuit eigen kracht samen sport beter benutten. Verenigingen, bonden en koepel hebben elk een daarvan afgeleide opdracht. Sportverenigingen moeten zo aantrekkelijk zijn dat nieuwe mensen lid worden en bestaande leden lid blijven. Sportbonden moeten de vereniging daarbij helpen. De nationale sportkoepel moet op zijn beurt de bonden helpen versterken.

*Opvattingen NOC*NSF:*

- Sport en bewegen is een onderwerp dat het hele kabinet aangaat.
- De minister van Wonen, Wijken en Integratie moet worden aangesproken op ruimte voor sport en bewegen in het beleidsterrein Ruimtelijke Ordening.
- Het ministerie van OCW moet lokale initiatieven ondersteunen op het gebied van samenwerking tussen onderwijs en sport en bewegen (zie bijvoorbeeld combinatiefuncties).
- Met sportbonden zal een plan worden ontwikkeld voor het aanbieden van nieuwe mogelijkheden voor sport en bewegen.
- NOC*NSF streeft naar 5,8 miljoen sportende Nederlanders in 2010, dat is een groei van +/- 800.000.

7. Analyse bestaande situatie Eemsmond

Een analyse van de huidige situatie leidt tot een inzicht in sterke en zwakke punten. Dat inzicht biedt mogelijkheden om eventuele bedreigingen om te buigen in kansen. In de bestaande infrastructuur voor sport en bewegen constateren wij dat het voorzieningenniveau op een redelijk tot goed peil is. Elke dorpskern heeft zijn eigen voorzieningen op het gebied van sport en/of onderwijs, sociaal-cultureel en maatschappelijk werk. De centrumkernen Uithuizen en Uithuizermeeden hebben een sporthal en in Warffum biedt de Op Roakeldaishal multifunctionele mogelijkheden voor sport en grootschalige (culturele) evenementen. Dorpshuizen zijn centrale voorzieningen met mogelijkheden voor dorpsactiviteiten. Onderhoudsplannen zijn erop gericht om die voorzieningen in stand te houden en een aanvaardbare gebruikskwaliteit te garanderen.

In goed overleg met de gebruikers van de sportparken zijn bepaalde taken overgedragen (geprivatiseerd). Kwaliteitsverbeteringsmaatregelen zijn en worden uitgevoerd in de sportparken Uithuizen en Uithuizermeeden. Deze kwaliteitsimpuls was het gevolg van de keuze voor het opwaarderen van de bestaande voorzieningen in plaats van het clusteren en centraliseren van accommodaties. In het plan voor de BredeSchool in Uithuizermeeden zijn voorzieningen opgenomen voor sport en bewegen in schoolverband en voor buitenschools (buurt)gebruik. Voor het stimuleren van jongeren zijn multiveldjes gerealiseerd.

Onze gemeente kent veel sportverenigingen die worden gedragen door de inzet van een leger van vrijwilligers en een divers aanbod van sport en bewegen activiteiten organiseren. Knelpunten zijn de terugloop van leden, het verloop in het ledenbestand en de kaderproblematiek die in sommige gevallen het voortbestaan van de vereniging bedreigt. Binnen het BOS-impulsproject '**Zoden aan de dijk**' worden activiteitenjaarprogramma's georganiseerd.

Het GSM-project heeft geresulteerd in het uitbreiden van het bewegingsonderwijs en de organisatie van woensdagmiddagactiviteiten op zes basisscholen. Het project '**Schoolgruizen**' is gestart op twaalf basisscholen als onderdeel van schoolgezondheidsbeleidsplannen. Het schoolzwemmen is heringevoerd.

Ons laagdrempelig tarievenbeleid en het indirect subsidiëren van accommodatiegebruik door jeugdgroepen van sportverenigingen is een gewaardeerde ondersteuning voor en een belangrijke factor in de exploitatie van de sportverenigingen. Het participatiefonds en de invoering van de sportkaart bieden nog ruimere mogelijkheden voor participatie van kinderen in achterstandssituaties.

De gemeentelijke commissies sportieve recreatie worden financieel ondersteund voor het organiseren van sportief recreatieve activiteiten. De vernieuwde gemeentelijke sportcommissie adviseert in beleidsvoorbereiding, begeleidt de uitvoering en functioneert als intermediair tussen gemeente en sport. Voor ondersteuning van de beleidsvoorbereiding en uitvoering is een consultant samenlevingszaken (sport en bewegen, jongerenwerk) beschikbaar.

Sterkte-zwakteanalyse

Sterke punten/kansen	Zwakke punten/bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • kwaliteitsverbetering accommodaties • spreiding van voorzieningen • laagdrempelige tarieven • indirecte subsidiering sportaccommodatiegebruik door jeugd • BredeSchoolconcept • participatiemogelijkheden voor jeugd in	<ul style="list-style-type: none"> • continuïteit van sportverenigingen • onvoldoende vakleerkrachten • bewegingsonderwijs op basisscholen • verouderd accommodatiebestand • onderontwikkelde functie dorpshuizen • onvoldoende samenwerking tussen sportverenigingen, scholen,

<p>achterstandssituaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • stimuleringsproject 'Zoden aan de dijk' • toenemende politiek-bestuurlijke aandacht (landelijk, provinciaal, lokaal) • aanbod stimuleringsregelingen voor ondersteuning gemeentelijke beleidsontwikkeling • inzet (2009) combinatiefuncties • groeiend besef van nut integrale en intersectorale beleidsontwikkeling • gezonde financieel-economische positie gemeente Eemsmond • groot draagvlak voor project 'Zoden aan de dijk' • draagvlak voor gezamenlijke uitwerking voorstel voor uitbreiding kwaliteitsverbetering bewegingsonderwijs op basisscholen • vergrijzing biedt potentie voor participatie senioren/ouderen • actualiseren visie in diverse beleidsterreinen • uitbreiding ambtelijke ondersteuning voor uitvoering en ontwikkeling van beleid • grote inzet vrijwilligers • toename jongerenparticipatie • positief rendement inzet jongerenwerk 	<p>buurtverenigingen/jongerenwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> • beschikbaarheid vrijwilligers • inzet en continuering verenigingskader • vergrijzende bevolking • onvoldoende participatie van kinderen uit sociaal zwakkere milieus • bevolkingsafname • terugloop leerlingaantallen • (te) hoog percentage overgewicht leerlingen basis- en voortgezet onderwijs • (te) veel maatschappelijke verantwoordelijkheid bij sportverenigingen • te veel ieder voor zich, te weinig samen
--	---

Zwakke punten kunnen een bedreiging worden, sterke punten zien wij als een mogelijkheid om zwakke punten te verbeteren en om te zetten in kansen. Daarbij willen wij blijvend gebruik maken van ondersteunings- en stimuleringsregelingen van rijks- en provinciale overheid.

8. Gemeentelijk beleid en stimuleringsprojecten BSI/BOS en GSM

Wij vinden het belangrijk om alle burgers de mogelijkheid te bieden deel te nemen aan sport- en bewegenactiviteiten. Die opvatting wordt nader onderbouwd in het collegeprogramma (2006-2010) '**Ruimte voor dynamische ontwikkeling**'.

In het daarbij behorende uitvoeringsprogramma (2006-2010) worden bedoelingen en voornemens omgezet in concrete voorstellen voor te nemen maatregelen.

Wij zijn van mening dat de ontwikkeling en uitvoering van beleid voor sport en bewegen de gezamenlijke verantwoordelijkheid moet zijn van de gemeente, het onderwijs, sportverenigingen/bedrijven en het buurt- en jongerenwerk. Van belang is ook dat aansluiting wordt gezocht bij de beleidsintenties van landelijke en provinciale overheden en NOC*NSF.

Eemshoorn is een gemeente in ontwikkeling! Dat biedt perspectief voor een evenwichtig, dynamisch beleid, gebaseerd op de thema's wonen, werken, recreëren, ondernemen en participeren. Het stimuleren van sport en bewegen past in het perspectief van een gezonde gemeente en de opvatting dat sport en bewegen door haar eigen (intrinsieke) waarde, een doel op zich is, maar ook een middel (extrinsieke waarde) kan zijn voor een positieve beïnvloeding van leefstijl en leefbaarheid en kan bijdragen aan de oplossing van sociaal-maatschappelijke problemen (sport in de Wet maatschappelijke ondersteuning, WMO). Dat de gemeente het serieus neemt, blijkt uit de aanwezige sportieve infrastructuur (zowel ruimtelijk als organisatorisch), de uitgesproken intenties met betrekking tot concrete uitvoeringsplannen/maatregelen en het inspelen op landelijke stimulerings- c.q. subsidieregelingen voor de ondersteuning van de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Van 2001 tot en met 2006 werd in onze gemeente het '**stimuleringsproject breedtesportimpuls**' (BSI) uitgevoerd (gesubsidieerd door het ministerie van VWS- en de provincie). Als vervolg op het BSI-project is in 2006 opnieuw, in samenwerking met de provincie, gebruik gemaakt van de '**tijdelijke stimuleringsregeling Buurt, Onderwijs, Sport**' (BOS). In ons project '**Zoden aan de dijk**' wordt uitvoering gegeven aan de uitgangspunten van de BOS-impuls. Voor de uitvoering van het BSI-project, het BOS-project '**Zoden aan de dijk**' en het Groninger Sportmodel (GSM) zijn uitvoeringscontracten afgesloten met het Huis voor de Sport Groningen.

Van BSI naar BOS

Wij maakten gebruik van de stimuleringsregeling breedtesportimpuls (BSI). In het BSI-projectplan werd uitvoering gegeven aan de gemeentelijke beleidsintenties ten aanzien van het stimuleren van deelname aan sport en bewegen vooral door jeugd/jongeren. De (algemeen) positieve effecten waren voor staatssecretaris van VWS (mevrouw C. Ross-van Dorp) aanleiding een vervolg te geven aan de BSI-impuls door het instellen van een nieuwe stimuleringsregeling onder de naam BOS_impuls. BOS staat voor de samenwerking tussen buurt, onderwijs en sport. Doel is om achterstandssituaties van jeugd/jongeren (4 t/m 19 jaar) te verbeteren vooral door het ontwikkelen van sport en bewegenprogramma's.

Aanleiding en doelstelling BOS-project 'Zoden aan de dijk'

De aanleiding voor het project '**Zoden aan de dijk**' ligt in de constatering dat de gezondheidssituatie van leerlingen van basis- en voortgezet onderwijs verbeterd zal moeten worden. Stimuleren van sport en bewegen in de zogenaamde driehoek: buurt – onderwijs –

sport en uitbreiding en kwalitatieve verbetering van het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs zijn daarbij essentiële, resultaatgerichte maatregelen.

Wij zien als belangrijkste doelstellingen van het project:

- kwalitatieve uitbreiding van het bewegingsonderwijs voor de groepen 3 tot en met 8 van het basisonderwijs;
- toename participatie van jongeren en daardoor afname van overlast;
- organisatie van sport en bewegenevenementen door en voor jongeren (bijvoorbeeld door het realiseren van whoZnextteams);
- organisatie van sportclinics – kennismakingsactiviteiten door sportverenigingen, bonden en sportscholen;
- organisatie van een sportpas;
- verenigingsondersteuning;
- ondersteuning en ontwikkeling schoolgezondheidsbeleid;
- realiseren van een (goed functionerende) projectwerkgroep met participatie van onder andere de jongerenwerker (buurt), vakleerkrachten bewegingsonderwijs (onderwijs) en sportorganisaties/sportcommissies (sport).

Projectverantwoording

Door samenwerking kan een structurele en effectieve bijdrage worden geleverd aan het verbeteren van de leefstijl van kwetsbare jongeren en aan het verminderen van overlast veroorzaakt door een deel van die groep. Het project is een integraal project dat inhoudelijk aansluit bij de beleidsintenties van onze beleidsnota's '**Integrale nota jeugdbeleid**', '**Eemsmond in sportief perspectief**', '**Lokaal gezondheidsbeleid: 'Gezondheid, 't kon minder maar 't kan beter'**', '**WMO-beleidsplan: 'Betrokken bij Eemsmond'**' en het '**Welzijnsplan**'.

Voor een analyse van de achterstandssituaties in onze gemeente op het gebied van sociaaleconomische status, gezondheid (overgewicht), bewegen (Nederlandse Norm Gezond Bewegen NNGB) en welzijn (risicokinderen 0-4 jaar) is gebruik gemaakt van onderzoeksgegevens van de GGD in 2000 en 2004, van de stichting Thuiszorg Groningen, de stichting Jeugdgezondheidszorg Groningen en het Verwey-Jonker Instituut (2006). De overlastsituatie is gebaseerd op de politiecijfers over jeugdcriminaliteit van onze gemeente (2003 en 2004). Voor een actualisering en het verkrijgen van meer specifieke gegevens voor de gemeente Eemsmond is eind 2007 met behulp van het onderzoeksinstrument Boskompas nader onderzoek gedaan. De eerste resultaten zullen begin 2008 bekend zijn.

Financiering

Voor het (vierjarige) BOS-project '**Zoden aan de dijk**' zijn de jaarlijkse kosten begroot op een bedrag van € 66.000,00. Van deze kosten wordt 50% door het ministerie van VWS als subsidiebijdrage verleend.

De andere 50% wordt gefinancierd door:

bijdrage provincie	€ 8.500,00
bijdrage Huis voor de Sport	€ 3.000,00
bijdrage onderwijs (GSM-scholen)	€ 5.400,00
bijdrage gemeente	<u>€16.100,00</u>
totaal	€33.000,00

Relatie Groninger Sport Model (GSM) met het project 'Zoden aan de dijk'

In de nota '**Sport, bewegen en gezondheid**' van het ministerie van VWS wordt als doelstelling beschreven "**het vergroten van de gezondheidswinst door sport en beweging**".

In het beleid van de provincie Groningen wordt deze doelstelling als volgt geconcretiseerd:

- tot stilstand brengen van de toename van het percentage leerlingen in het basis- en middelbaar onderwijs met overgewicht in 2008;
- afname van het percentage leerlingen in het basis- en middelbaar onderwijs met overgewicht van 18% in 2008 tot 14% in 2012 en 10% in 2016.
- verminderen van het aantal mensen dat niet voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) van meer dan 50% naar 45% in 2008 en 40% in 2010;
- kennis vermeerderen bij de basisschooljeugd op het gebied van het nut c.q. de noodzaak van voldoende bewegen, uitgedrukt in een toename van de kennis van de NNGB van 0% naar 50% in 2008 en 75% in 2012;

De actualiteit van deze gezondheidsproblematiek was voor het Huis voor de Sport Groningen (voormalige Provinciaal Groninger Sportraad) aanleiding om het initiatief te nemen voor het Groninger Sportmodel (GSM). Het GSM is een instrument voor een integrale aanpak van de gezondheidsproblematiek.

In het GSM wordt sport en bewegen ingezet als middel om, op lange termijn, de gezondheid te beïnvloeden enerzijds door leefstijlbeïnvloeding en anderzijds door projecten op te starten gericht op symptoombestrijding. Partners in het GSM zijn: Menzis Zorg en Inkomen, Hanzehogeschool Instituut voor Sportstudies (HIS), Alfa-college, Sport en Bewegen en de Hulpverleningsdienst Groningen (GGD). In het GSM-project worden de volgende accenten gelegd:

- Het realiseren van een aanbod van verantwoord sporten en bewegen, onder andere door uitbreiding van het vak bewegingsonderwijs en verhoging van de kwaliteit van sportbeoefening op basisscholen en het versterken van de lokale sportinfrastructuur.
- Het aanbieden van gezondheidsvoorlichting en –opvoeding, onder andere door het vergroten van de kennis over de relatie tussen sport en bewegen – voeding en gezondheid bij zowel kinderen als ouders.
- Het ontwikkelen van doelgerichte interventies, bijvoorbeeld het vaststellen van potentiële doelgroepen van mensen met een gezondheidsrisico en het ontwikkelen en uitvoeren van sport- en bewegingsprojecten voor gedefinieerde risicogroepen.

Tijdens de introductiebijeenkomst voor de stimuleringsregeling BOS-impuls werd door het Huis voor de Sport Groningen het GSM gepresenteerd. De staatssecretaris was van mening dat het GSM als instrument kan bijdragen aan het realiseren van de BOS-impuls beleidsintenties. Voor onze gemeente was die opvatting mede aanleiding voor het leggen van (inhoudelijke) relaties tussen de intenties van ons project '**Zoden aan de dijk**' en het stimuleringsinstrument GSM.

Herkenbaar is de overlap in de uitgangspunten van '**Zoden aan de dijk**' en het GSM-project op het gebied van:

- uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs op basisscholen;
- stimuleren van sport en bewegen voor het behalen van gezondheidswinst;
- integrale aanpak voor de ontwikkeling van gemeentelijk beleid sport en bewegen;
- betrokkenheid partners in de driehoek: buurt, onderwijs en sport;
- aanbrengen structuur in de organisatie door het instellen van een (brede) stuur- en werkgroep (ontwikkeling, toetsing, afstemming en uitvoering).

In onze toekomstvisie zijn de inhoudelijke uitgangspunten van het BOS-impulsproject **'Zoden aan de dijk'** en van het instrument GSM meegenomen.

9.   *Beleid sport en bewegen in Eemsmond (visie en beleidsintenties)*

Visieontwikkeling

Onze visie voor het beleidsterrein sport en bewegen moet worden gezien in de context van ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en lokaal niveau en is gerelateerd aan de hoofddoelstelling van de strategische visie 2000-2030 (november 2000):

“Wij streven naar een integrale invulling van onze ruimte met als hoofddoel het samen met burgers realiseren van een leefbare gemeente waarin het prettig is te wonen, te werken en te verblijven.”

Voor de ontwikkeling van beleid kiezen wij voor een integrale aanpak door:

- het creëren van draagvlak bij en het bevorderen van samenwerking met sportverenigingen, commissies sportieve recreatie, sportcommissie, scholen en het buurt- en jongerenwerk;
- afstemming met de beleidsterreinen welzijn/WMO, sociaal-maatschappelijk werk, gezondheidszorg, onderwijs, recreatie, cultuur en ruimtelijke ordening.

Wij toetsen onze visie aan de opvattingen van de rijks- en provinciale overheid en de landelijke sport (NOC*NSF). Wij hebben ingespeeld, en zullen dat blijven doen, op door de ministeries van VWS en OCW geïnitieerde en door de provincie ondersteunde stimuleringsregelingen.

Het is essentieel om op de hoogte te zijn van en geïnformeerd te worden over actuele ontwikkelingen. Het lidmaatschap van de Vereniging Sport Gemeenten (VSG) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de goede relatie met het Huis voor de Sport Groningen bieden ons die mogelijkheden.

Visie

Wij zijn van mening dat sport en bewegen kan bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van onze samenleving. Sport en bewegen heeft intrinsieke en extrinsieke waarde. Het biedt plezier, motiveert om te presteren en combineert inspanning met ontspanning en ontplooiing. Sport en bewegen heeft toegevoegde waarde, het bevordert een gezonde leefstijl, stimuleert sociale participatie, kan overgewicht tegengaan c.q. verminderen, verhoogt de arbeidsproductiviteit en de leerprestaties.

Sport en bewegen levert positief rendement op (=winst) op fysiek, sociaal-maatschappelijk en mentaal vlak.

Met het actualiseren en vernieuwen van ons beleid willen wij investeren in het verbeteren van de leefbaarheid, het verhogen van de kwaliteit van leven en de bevordering van de gezondheid.

Iedereen moet volwaardig mee kunnen (blijven) doen aan de samenleving. Binnen diverse beleidsterreinen wordt daarvoor beleid geformuleerd en worden gerichte maatregelen genomen. Voor het behalen van een optimaal resultaat streven wij naar een integrale, intersectorale aanpak en een actieve betrokkenheid en participatie van onze burgers.

Uitwerking beleidsintenties

Het kader voor de verdere ontwikkeling van beleid wordt gevormd door uitgangspunten uit:

- de strategische visie 2000-2030;
- de nota '***Eemsmond in sportief perspectief***';
- het collegeprogramma '***Ruimte voor dynamische ontwikkeling***' (met het bijbehorende uitvoeringsprogramma);
- de stimuleringsprojecten BSI (breedtesportimpuls) en BOS (Buurt Onderwijs Sport) – '***Zoden aan de dijk***';
- het GSM (Groninger Sport Model);
- gemeentelijke beleidsnota's en nota's van de ministeries van VWS, OCW, provincie en NOC*NSF.

Het waarmaken van onze intenties wordt ondersteund door de volgende karakteristieke kenmerken van onze gemeente:

- ***dynamisch/bedrijvig***;
- ***vitaal***;
- ***gezond***;
- ***sportief/recreatief***;
- ***sociaal***.

Wij willen het goede behouden, zo nodig vernieuwen, en het slechte verbeteren. Dat doen wij door het benoemen van een aantal aandachtsvelden en speerpunten, door de vraag wat wij willen bereiken en wat wij daarvoor willen gaan doen.

Bij de uitwerking worden verbanden gelegd met de betreffende beleidsterreinen en wordt gestreefd naar een optimale samenwerking met en participatie van onze partners.

Als hoofddoelstelling zien wij:

“Het vanuit welzijns- en gezondheidsperspectief stimuleren van (actieve) participatie in sport en bewegen door alle burgers en de instandhouding, verbetering en vernieuwing van de daarvoor benodigde infrastructuur (ruimtelijk, organisatorisch en financieel).“

De hieruit voortvloeiende afgeleide thema's zijn:

- in stand houden en ondersteunen van sportverenigingen en het vrijwilligerswerk als belangrijkste aanbieders van activiteitenprogramma's voor het stimuleren van deelname door alle bevolkingsgroepen met het accent op jeugd/jongeren;
- uitbreiden en kwalitatief verbeteren van het bewegingsonderwijs op basisscholen;
- bevordering van een gezonde leefstijl;
- inzetten van sport en bewegen als middel (samen met andere beleidsterreinen) voor het wegwerken of verminderen van achterstandssituaties;
- in stand houden, vernieuwen en realiseren van een gespreid aanbod van accommodaties die zoveel mogelijk voldoen aan de behoefte van de gebruikers.

Voor het realiseren van onze bedoelingen willen wij het volgende doen:

- *Stimulering deelname:*

- De bedoelingen van het instrument GSM (Groninger Sport Model) worden meegenomen in de uitvoering van ons BOS-projectplan '**Zoden aan de dijk**'.
- Met de uitvoering van '**Zoden aan de dijk**' willen wij resultaatgericht werken. Door de projectwerkgroep (met deelname van vakleerkrachten bewegingsonderwijs basisonderwijs en voortgezet onderwijs, jongerenwerker, sportcommissie, consulent Huis voor de Sport Groningen en consulent samenlevingszaken/sport en bewegen) worden jaaractiviteitenplannen gemaakt. De activiteiten moeten iets opleveren voor de doelgroep (4-19 jaar) en een maatschappelijk effect hebben.
- Het project '**Zoden aan de dijk**' moet na afloop van de projectperiode gecontinueerd worden (zie onze uitgesproken intentie in de projectaanvraag).
- Er worden dorpentteams sport en bewegen ingesteld en ontwikkeld.
- Verenigingen die worden geconfronteerd met de consequenties van nieuwe ontwikkelingen worden gefaciliteerd.
- Verenigingen worden ondersteund bij de kwalitatieve verbetering van het kader.
- Verenigingsactiviteiten en –evenementen met maatschappelijk nut worden gestimuleerd en ondersteund.
- Er worden sportief/recreatieve programma's en projecten met promotionele waarde ontwikkeld.
- Er komt een kwalitatieve verbetering en uitbreiding van het bewegingsonderwijs op basisscholen.

Aan het einde van het jaar 2011 moet het volgende bereikt zijn:

- toename van het aantal basisschoolleerlingen dat voldoet aan de NNGB (Nederlandse Norm Gezond Bewegen) van 44% naar 50% en voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs van 31% naar 37%;
- de doelgroep kent het belang van een goede gezondheid en een gezonde leefstijl;
- meer/beter bewegingsonderwijs op basisscholen;
- betere samenwerking tussen vakleerkrachten bewegingsonderwijs voor het organiseren van schoolsport- en bewegenactiviteiten (bijvoorbeeld op woensdagmiddag);
- aanbod van sportieve naschoolse activiteiten georganiseerd door kinderdagverblijven met steun van vakleerkrachten en sportverenigingen;
- het functioneren van whoZnextteams in alle kernen als initiatief van sport- en buurtverenigingen, scholen en jongerenwerk;
- de overlast van jongeren (12-18 jaar) is met 20% afgenomen door participatie in sport en bewegenactiviteiten georganiseerd door jongerenwerk, vakleerkrachten en sportverenigingen;
- toename participatie van kinderen uit sociaaleconomische achterstandssituaties;
- een samenwerkingsconvenant tussen scholen (basisonderwijs en voortgezet onderwijs), sport- en buurtverenigingen, jongerenwerk, sportcommissie, commissies sportieve recreatie en dorpsverenigingen/-huizen, met betrekking tot het ontwikkelen en uitvoeren van activiteitenprogramma's;
- inzet leerlingen voortgezet onderwijs in maatschappelijke stages, onder andere op het gebied van sport en bewegen;
- actualiseren spel- en sportuitleen.

Als maatschappelijk effect van onze bedoelingen verwachten wij:

- stop van de groei en het op langere termijn verminderen van overgewicht;
- afname van bewegingsarmoede;
- vermindering van de overlast door jongeren.

- *Uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs op basisscholen*

Met de directies van onze GSM-scholen (zes), niet-GSM-scholen en de bovenschoolse directies LenE en VCPO is uitgebreid gesproken over dit onderwerp. Er is enthousiasme voor verder overleg en een nadere uitwerking van de haalbaarheid. Aandachtspunten op dit moment zijn:

- zorgen voor draagvlak bij scholen (overleg schooldirecties, bovenschoolse directies en schoolbesturen);
- inpassing uitbreiding in schoolroosters (verantwoordelijkheid scholen);
- inventarisatie knelpunten:
  - tijdsverlies door afstand (school)
  - vervoer (school)
  - capaciteit accommodaties (gemeente)
- uitwerking opties 3 keer c.q. 2 keer bewegingsonderwijs door vakleerkracht (school, gemeente)
- financiële consequenties en verdeelsleutel (onderwijs-gemeente).
- gebruik maken van de nieuwe door de ministeries van VWS en OCW ingestelde ondersteuningsregeling '**combinatiefuncties**'.

Op basis van de eerste reacties van zowel de bovenschoolse directies als schooldirecties wordt verwacht dat uit praktische/lesroostertechnische overwegingen zal worden gekozen voor kwaliteitsverbetering door de groepen 3 tot en met 8 twee lessen bewegingsonderwijs gegeven door vakleerkrachten aan te bieden.

Wij willen de inzet van vakleerkrachten verbreden naar het realiseren van een samenhangend, zo mogelijk dagelijks gevarieerd aanbod van onderwijs en sport en bewegen. Daarvoor is extra formatie nodig. Hiervoor zullen wij een beroep doen op de door staatssecretaris sport, mevrouw dr. M. Bussemaker, ingestelde stimuleringsregeling '**impuls BredeScholen, sport en cultuur**'. Deze stimuleringsregeling maakt de aanstelling van combinatiefunctionarissen mogelijk ter ondersteuning van integraal (onderwijs en sport) gemeentelijk beleid. Volgens de norm (op basis van het inwoneraantal) heeft de gemeente Eemmond recht op twee combinatiebanen.

Voor de uitvoering van onze beleidsintenties streven wij naar de aanstelling van één vakleerkracht bewegingsonderwijs en twee combinatiefunctionarissen. De daaraan verbonden structurele lasten bedragen ongeveer € 135.000,-- op jaarbasis. Deze structurele lasten moeten worden gedekt uit de rijksbijdrage, scholen voor basisonderwijs en onze gemeente. Over de verdeling van de kosten zal nader overleg met het ministerie van VWS en het basisonderwijs plaatsvinden.

- *Accommodatieontwikkeling:*

In ons beleid sport en bewegen wordt aandacht geschonken aan de instandhouding en ontwikkeling van de benodigde accommodaties. Voor het formuleren van een visie zullen wij een gemeentebreed onderzoek doen naar de wensen en behoeftes. In die visieontwikkeling zullen de volgende aandachtspunten worden meegenomen:

- optimalisering onderhoudssituatie;
- uitvoering verbeteringsplannen;
- uitbreiding bewegingsonderwijs en de daarvoor benodigde accommodatiecapaciteit;

- voorbereiding (integraal) plan voor kwaliteitsverbetering sportcomplex Uithuizen in combinatie met uitbreiding Hogeland College, afdeling VMBO;
- stimuleren multifunctionaliteit en flexibiliteit;
- verdere ontwikkeling concept BredeSchool;
- combinatie van jongeren en sport- c.q. sportief recreatieve voorzieningen en de (door jongeren zelf) organisatie van activiteiten;
- formulering visie voor rol en functie dorpshuizen in het kader van breed welzijns-/WMO-beleid
- aandacht voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de voorzieningen voor ouderen en mensen met een beperking;
- starten overleg met woningbouwverenigingen/-stichtingen over bijdrage in kwaliteit (leefbare) woonomgeving (bijvoorbeeld door realisering van multiveldjes en Cruyff Courts). Betekent opwaardering van de openbare ruimte en het gevoel van leefbaarheid van de ruimte;
- vergroten van de gebruiksintensiteit en aantrekkelijkheid door waar mogelijk clustering van voorzieningen en combineren van functies;
- in beheer, exploitatie en innovatie zo mogelijk gebruik maken van zogenaamde PPP-constructies (Public Private Partnership);
- aansluiten bij de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van bouw en inrichting van voorzieningen voor sport en bewegen en bewegingsonderwijs;
- spreiding van accommodaties vergt maatwerk. Realiseren van die voorzieningen die werkelijke gewenst zijn en gebruikt worden;
- burgerparticipatie bij realisering en beheer van (buurt)accommodaties;

10. Integrale aanpak in beleidsontwikkeling en uitvoering

Sport en bewegen is een maatschappelijk fenomeen dat niet op zich staat, maar raakvlakken heeft met andere beleidsterreinen. Sport en bewegen kan het middelpunt zijn in het verbinden van de sectoren onderwijs, gezondheid, welzijn (WMO), jongerenwerk, cultuur en recreatie. Ook is er een relatie naar economische en ruimtelijke ordeningsfactoren. Door een integrale aanpak kan sport en bewegen het platform zijn voor (ver)binding en bevordering van de sociale cohesie in dorpen en buurten. Daarbij gaat het er niet om dat het ene beleidsterrein in dienst staat van het andere. Het gaat om het mogelijk maken van nieuwe combinaties, om wederzijdse versterking en om de vraag hoe wij samen verder komen dan ieder apart. Daarop willen wij de nadruk leggen en daarvoor worden plannen gemaakt en uitgevoerd. In 2011 moet het sportieve imago van Eemsmond fors zijn verbeterd en moet de actieve participatie door burgers flink zijn toegenomen.

Sport en bewegen integraal

Het beleid sport en bewegen zal in samenhang verder worden ontwikkeld. In het volgende overzicht wordt een relatie gelegd tussen de intenties van een aantal gemeentelijke beleidsnota's/ beleidsterreinen en sport en bewegen.

<p>1. Beleidsplan 'Sociale Activering'</p> <p>Verhogen maatschappelijke participatie door:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zinvolle, gestructureerde (vrije)tijdsbesteding – participatie in vrijwilligerswerk <p>Aandacht voor achterstandssituaties.</p>	<p>Beleid sport en bewegen</p> <p>Mogelijkheid voor actieve deelname aan activiteiten in sportverenigings- of groepsverband. Diverse participatiemogelijkheden in organisatiestructuren (bijv. 'Zoden aan de dijk').</p> <p>Sport en bewegen inzetten als middel (bijvoorbeeld participatiefonds, sportkaart).</p>
<p>2. Nota lokaal gezondheidsbeleid 'Gezondheid, t kon minder maar 't kan beter'</p> <p>Streven naar gezonde inwoners in een gezonde leefomgeving.</p> <p>Percentage overgewicht 12% hoogste groepen basisonderwijs en 5% klassen 2 t/m 4 voortgezet onderwijs moet absoluut omlaag (VWS-beleid).</p> <p>Psychische problemen die onder andere ontstaan door pesten aanpakken.</p>	<p>Ontwikkeling activiteitenprogramma's sport en bewegen samen met scholen en sportverenigingen.</p> <p>Relatie tussen meer bewegen (stimuleren deelname vooral door jeugd/jongeren), gezonde voeding en bevorderen gezonde, actieve leefstijl.</p> <p>Vergroten weerbaarheid door deelname aan sport en bewegen (gerichte) programma's.</p>
<p>3. Welzijnsplan 2005-2008 (actualisering in 2008)</p> <p><i>Welzijnswet is per 1 januari 2007</i></p>	<p>Beleid sport en bewegen</p>

<p><i>opgenomen in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).</i></p> <p>Vergroten van ontplooiingsmogelijkheden en stimuleren zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving om te voorkomen dat mensen in achterstandssituaties terecht komen.</p> <p>Mensen in achterstandssituaties helpen om hun positie te verbeteren.</p> <p>Bevorderen van de leefbaarheid en zorg voor een goed voorzieningenniveau.</p>	<p>Sport en bewegen bevordert sociale samenwerking in teamverband, vergroot ontplooiingskansen en draagt bij aan het ontwikkelen van een positiever zelfbeeld.</p> <p>Sport en bewegen inzetten als middel, bijvoorbeeld in specifieke projecten/programma's voor jongeren, ouderen en mensen met een beperking.</p> <p>Kwalitatief goed, gedifferentieerd en multifunctioneel te gebruiken pakket aan voorzieningen (op gemeentelijk, dorps- en buurtniveau).</p>
<p>4. WMO (Visienota) 'Betrokken bij Eemsmond'</p> <p>(Wet)</p> <p>Zorg voor meedoen van alle mensen aan alle facetten van de samenleving.</p> <p>(Gemeentelijk)</p> <p>Inwoners wonen zo lang mogelijk zelfstandig op een prettige manier in hun eigen woonomgeving en doen zo lang mogelijk mee aan het sociale en maatschappelijke verkeer.</p> <p>Verbeteren van de leefbaarheid in de dorpen door handhaving van het voorzieningenniveau, multifunctioneel gebruik, verbeteren van de rol van dorpshuizen als sociale ontmoetingsplaats.</p> <p>Tegengaan sociaal isolement ouderen (inzetten ouderenadviseur)</p> <p>Inzicht in en stimulering van vrijwilligerswerk.</p> <p>Inzet buurtbudgetten.</p> <p>Ondersteuning (ook financieel) van activiteiten voor ouderen en mensen met een beperking.</p>	<p>Sport en bewegen biedt uitstekende mogelijkheden voor participatie.</p> <p>Ontwikkeling van een breed scala aan activiteiten, algemeen en op doelgroepen gericht van een netwerk van sportief-recreatieve voorzieningen en van samenwerkingsverbanden (organisatorisch) biedt mogelijkheden en kansen.</p> <p>Leggen van relaties tussen voorzieningen (breed), tussen organisatiestructuren (netwerken) en koppelen van activiteiten aan ruimtelijke voorzieningen (uitvoering 'Zoden aan de dijk').</p> <p>Sportprogramma's op locatie: 'Sport voor en door ouderen'.</p> <p>Onderzoek en opzet verenigingsondersteuningsprogramma's. Beleid sport en bewegen</p> <p>Combinatie met projectgelden 'Zoden aan de dijk'.</p> <p>Organisatie van activiteitenprogramma's en specifieke projecten (bijv. GALM en SCALA).</p>

<p>5. Jeugd- en jongerenbeleid</p> <p>Uitbreiding voorzieningen gemeentebreed uitgaande van de behoefte van de doelgroep.</p> <p>Bij ontwikkeling voorzieningen en activiteiten optimale afstemming met andere beleidsterreinen.</p> <p>Koppeling voorzieningen aan faciliteiten voor sport en bewegen, onderwijs, sociaal-cultureel werk (dorpshuizen).</p> <p>Verminderen overlast door jongeren. Verbeteren achterstandssituaties.</p> <p>Bevorderen maatschappelijke participatie.</p>	<p>Koppeling van voorzieningen aan activiteiten en organisaties, bijv. gecombineerd plan voor realisering en gebruik van multiveldje, Cruyff Court, buurtvoorziening BredeSchool.</p> <p>Mogelijkheden in gebruik van aanwezige infrastructuur voor sport en bewegen (met name buitensportaccommodaties).</p> <p>In samenwerking ontwikkelen van activiteitenprojecten, organisatie van whoZnextteams en dorpsprogramma's.</p> <p>Met jongerenwerk en Hogeland College organiseren van sportieve maatschappelijke stages.</p>
<p>6. Onderwijs</p> <p>Bieden van mogelijkheden aan kinderen voor het volgen van openbaar onderwijs.</p> <p>Het zo optimaal mogelijk ontwikkelen van de talenten van (kansarme) kinderen.</p> <p>Formuleren van een visie over de rol van de gemeente in de ontwikkeling van het kind.</p> <p>Handhaving en stimulering schoolzwemmen.</p> <p>Uitbreiding en verbetering van het bewegingsonderwijs op basisscholen.</p> <p>Het realiseren en in stand houden van voorzieningen met een vriendelijke uitstraling die aan de eisen van de tijd voldoen en die de mogelijkheid bieden voor onderwijsgerelateerde voorzieningen die het leerproces kunnen versterken.</p>	<p>Deelname aan sport en bewegenactiviteiten in schoolverband bevordert de gezondheid en de leerprestaties.</p> <p>Voor de ontwikkeling van een gezonde leefstijl is het van belang om kinderen op jonge leeftijd te overtuigen van de waarde van sport en bewegen.</p> <p>Schoolzwemmen relateren aan bewegingsonderwijs basisscholen.</p> <p>Beleid sport en bewegen</p> <p>Relatie tussen sport- en bewegingsonderwijs, sportieve naschoolse opvang, uitvoeringsprogramma's 'Zoden aan de dijk' en inzet van zogenaamde combinatiefuncties.</p> <p>Integrale ontwikkeling van multifunctionele accommodaties en mogelijkheden voor onderwijs, sociaal-culturele, educatieve en sportieve activiteiten. Relatie school- en buurt(sport)voorzieningen (zie</p>

	BredeSchoolconcept Uithuizermeeden)
<p>7. Recreatie en toerisme</p> <p>Verdere ontwikkeling van kleinschalig toerisme en het bevorderen van infrastructurele maatregelen die bijdragen aan een beter recreatief klimaat.</p>	<p>Stimulering sportief recreatieve zogenaamde 'ongeorganiseerde' activiteiten (fietsen, wandelen, paardensport) door commissies sportieve recreatie en anderen.</p>
<p>8. Burgerparticipatie</p> <p>Bevorderen burgerparticipatie in ontwikkeling en uitvoering van beleid.</p>	<p>Participatie burgers in projectwerkgroep 'Zoden aan de dijk' en gemeentelijke sportcommissie.</p> <p>Betrokkenheid burgers bij ontwikkeling kwaliteitsverbeterings- en nieuwbouwplannen voor accommodaties sport en bewegen.</p>
<p>9. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid</p> <p>Benutten van kansen op het gebied van de groei van de werkgelegenheid.</p> <p>Scheppen van voorwaarden voor het verwerven en behouden van economische activiteiten.</p> <p>Beleid richten op de kwalitatieve ontwikkeling van de componenten wonen, werken en recreëren.</p>	<p>Sport en bewegen en de daarvoor nodige infrastructuur dragen bij aan de leefbaarheid, de aantrekkelijkheid en het positieve imago van de gemeente. De kwaliteit van de sportieve infrastructuur is samen met faciliteiten op het gebied van onderwijs, educatie, cultuur, welzijn en recreatie voor ondernemers meebepalend voor het kiezen van Eemsmond als vestigingsplaats.</p>
<p>10. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting</p> <p>Ontwikkeling van het Woonplan met extra aandacht voor starters, ouderen en jonge gezinnen.</p> <p>Samen met andere gemeenten en provincie een impuls geven aan belangrijke onderdelen als economie, leefbaarheid, recreatie en toerisme, onderwijs, arbeidsmarkt en MKB.</p>	<p>Beleid sport en bewegen</p> <p>Leefbaarheid in dorpen en buurten wordt vergroot door een combinatie van wonen, participatiemogelijkheden op het gebied van sport en bewegen, en andere faciliteiten (welzijn, sociaal-cultureel en maatschappelijk werk).</p>

11. Communicatie, informatie en promotie

Voorwaarde voor realisering en behouden van draagvlak voor een integrale, gezamenlijke aanpak van ontwikkeling en uitvoering van het beleid is een kwalitatief goede informatie-uitwisseling, communicatie en promotie.

Mogelijkheden en middelen

Mogelijkheden:

- Intern:

- intersectoraal ambtelijk (werk)overleg;
- overleg tussen sectoren en college van b. en w. en raad.

- Extern:

- overleg in projectwerkgroep '**Zoden aan de dijk**';
- overleg sportcommissie en commissies sportieve recreatie;
- overleg verenigingsbesturen;
- participatie in vakoverleg collega's (organisatie VSG en Huis voor de Sport Groningen);
- deelname aan informatieve bijeenkomsten (lokaal, provinciaal, landelijk);

Middelen

- Informatie, communicatie, promotie via:

- gemeentenuws;
- gemeentelijke website;
- informatiebulletin/knipselkrant;
- uitbrengen jaaractiviteitenkalender samen met andere beleidsterreinen, scholen, buurt-/jongerenwerk, sport- en culturele verenigingen;
- organisatie informatieve scholingsbijeenkomsten;
- verzorgen presentaties;
- evaluatie, verslaglegging, monitoring van programma's;
- uitreiking gemeentelijke sportpenningen;
- organisatie promotionele activiteiten;
- gebruik maken van free publicity mogelijkheden.

Samen met het cluster Communicatie zal een communicatie- en informatieplan worden uitgewerkt.

12. Financiën

Onze ambities zijn hoog en de intenties duidelijk. Daarbij hoort duidelijkheid over te nemen maatregelen en de financiële consequenties. Het is onze verantwoordelijkheid om daarvoor te staan. Wij zien goede mogelijkheden om in vervolg op eerdere maatregelen gebruik te maken van nieuwe, door de rijksoverheid (VWS en OCW) en door de provincie geïnitieerde stimuleringsregelingen en de daarbij horende financiële ondersteuningsmogelijkheden.

Maatregelen en financiële consequenties

€ 20.000	Continuering activiteitenprogramma's projectplan ' Zoden aan de dijk ' na wegvallen financiële ondersteuning door Rijk en provincie (2011).
€ 5.000	Organisatie buurt-/dorpenteams sportactivering (samenwerking sportcommissie, commissies sportieve recreatie, jongerenwerk) combinatie met organisatie maatschappelijke stages.
€ 135.000 (s)	Kwaliteitsverbetering bewegingsonderwijs / aanstelling vakleerkracht en twee combinatiefunctionarissen.*
€ 5.000	Instellen vernieuwingsfonds om te kunnen inspelen op ontwikkelingen en veranderingsbehoefte van gebruikers of door veranderende inzichten van bonden.
€ 15.000	Professionalisering sportverenigingkader. Gezamenlijke verantwoordelijkheid met sportverenigingen. Zien ook in relatie met uitbreiding en kwaliteitsverbetering bewegingsonderwijs en nieuwe stimuleringsregeling (VWS/OCW) voor combinatiefuncties: is structurele regeling met bijdrage van gemeenten.
€ 3.500	Subsidiëring van verenigingsevenementen met maatschappelijk nut en accent op burgerparticipatie.
€ 30.000	Ontwikkeling sportieve, educatieve, culturele promotionele activiteitenprojecten, zoals: <ul style="list-style-type: none"> ○ gemeentebreed (jaar)evenement ○ sportiefste/creatiefste school ○ sociaalste sportvereniging ○ sportiefste buurt ○ innovatieprijs/kwaliteitscertificaat Suggestie: eerste keer gezondheidsprijs voor 'Schoolgruitenscholen'.
€ 2.500	Ontwikkeling communicatie, informatie, promotie/middelen.

Totale kosten (raming) per jaar:

	activiteit/maatregel	2008	2009	2010	2011
1	continuering activiteitenprogramma 'Zoden aan de dijk'				€20.000
2	teams sportactivering		€5.000	€5.000	€5.000
3	kwaliteitsverbetering bewegingsonderwijs*	pm	pm	pm	pm
4	vernieuwingsfonds		€5.000	€5.000	€5.000
5	professionalisering sportverenigingkader		€15.000	€15.000	€15.000
6	verenigingsevenementen met maatschappelijk nut		€3.500	€3.500	€3.500
7	Eemsmond promotie – stimulerings – innovatieve activiteiten		€30.000	€30.000	€30.000

8	communicatie, informatie, promotie	€2.500	€2.500	€2.500
<hr/>				
	totaal incidenteel t/m 2011	€61.000	€61.000	€81.000
	totaal structureel (zie toelichting)	€45.000	€99.000	€99.000
	totaal lasten	€106.000	€160.000	€180.000

* Toelichting:

1 – Structurele lasten voortvloeiend uit deze nota

De structurele lasten voor de inzet van één vakleerkracht (€45.000) bewegingsonderwijs en twee combinatiefunctionarissen moeten deels worden gedekt uit een structurele bijdrage van het ministerie van VWS, het basisonderwijs en de gemeente.

Bij een toewijzing door het ministerie zullen de kosten voor twee combinatiefunctionarissen het eerste jaar voor 100% worden vergoed. In het tweede en daaropvolgende jaren zal de kostenverdeling (structureel) tussen gemeente en VWS zijn 60% (€54.000 gemeente en 40% (€36.000) voor VWS.

Over de bijdrage van het basisonderwijs zullen afspraken moeten worden gemaakt. Ondanks het op dit moment ontbreken van voldoende duidelijkheid over de kostenverdeling stellen wij voor om op voorhand een structureel bedrag in de financiële meerjarenraming van de begroting 2009 op te nemen.

2 – (Mogelijke) incidentele lasten in 2008 als gevolg van aflopen van het GSM-project voor zes basisscholen

Eemsmond kan een extra schooljaar profiteren van het GSM-project waaraan zes basisscholen meedoen. Het project eindigt nu aan het einde van dit schooljaar. Naar de overgang van de nieuwe situatie per 1 januari 2009 ontstaat dan een gat voor de GSM-scholen. Met het Huis voor de Sport Groningen wordt overlegd over de mogelijkheid van verlenging met een half jaar en met de ministeries van VWS en OCW over de mogelijkheid om vooruitlopend op 2009 al in 2008 gebruik te kunnen maken van de nieuwe regeling. Mochten beide opties niets opleveren dan zal voor continuering van het GSM-project voor de betreffende basisscholen een extra (incidenteel) bedrag van maximaal € 25.000 nodig zijn. Met de schooldirecties wordt overlegd over een bijdrage.

13. Ten slotte

Eemsmond sportief in 2011

“Eemsmonders jong en oud zijn zich bewust van de grote waarde van sport en bewegen voor de gezondheid. De actieve deelname is toegenomen. Scholen voor basisonderwijs hebben gezondheidsbeleidsplannen ontwikkeld, doen mee aan activiteiten op woensdagmiddag en aan de sportieve naschoolse opvang. Door inzet van vakleerkrachten en combinatiebanen in het basisonderwijs zijn de kwaliteit van het bewegingsonderwijs en de leerprestaties verbeterd en is de samenwerking tussen scholen, sportverenigingen, buurt- en jongerenwerk versterkt. Studenten van het Hogeland College volgen sportieve maatschappelijke stages bij sportverenigingen en participeren in whoZnextteams (sport voor en door jongeren). ‘Eemsmond sportief’ is een promotioneel grootschalig evenement georganiseerd door en voor burgers met participatie van scholen, sportverenigingen, buurt- en jongerenwerk, ouderenverenigingen, vakleerkrachten, commissies sportieve recreatie, sportcommissie, sportschool, handelsvereniging en Groninger Week/Eemsmondweekcommissie.

Het aantal jeugdleden van sportverenigingen is gegroeid en het percentage kinderen met overgewicht is gedaald. Het project ‘Zoden aan de dijk’ wordt hoog gewaardeerd door de ontwikkeling van vernieuwende activiteiten. Onder de naam ‘Buurten in beweging’ worden kleinschalige activiteiten georganiseerd en voorzieningen gerealiseerd. Door een structurele bijdrage van het rijk zijn twee combinatiefuncties gerealiseerd en ingevuld door professionals. Drie basisscholen kregen het predicaat ‘sportieve school’. Vijf sportverenigingen ontvingen een kwaliteitscertificaat verenigingsmanagement. Dorpshuizen zijn herkenbare stimulerende voorzieningen in dorpskernen die centraal staan in een activiteitennetwerk, opgebouwd met buurt- en jongerenwerk, sportverenigingen, scholen en individuele burgers. Eemsmond ontving de prijs “Sportgemeente van het jaar.”

Fictie of reëel perspectief? Dat hangt af van een aantal factoren, maar zeker van de gezamenlijke bereidheid om naar eigen vermogen bij te dragen aan en te participeren in het waarmaken van de in deze nota uitgesproken intenties. Het ambitieniveau is hoog, maar past bij een dynamische en sociale gemeente die zich wil onderscheiden.

14. Literatuur en bronnen

- Strategische visie Eemsmond 2000-2030 inclusief recreatief concept (september 2000)
- Beleidsplan 'Sociale activering gemeente Eemsmond' (oktober 2001)
- Beleidsnota 'Eemsmond in sportief perspectief' (december 2001)
- Nota lokaal gezondheidsbeleid 'Eemsmond gezond 2004-2007' (november 2003)
- Welzijnsplan 2005-2008 (maart 2004)
- Startnotitie 'Recreatie en toerisme' (maart 2005)
- Nota bedrijfsfilosofie 'Wad een dijk van een gemeente' (maart 2005)
- Beleidsnotitie 'Burgerparticipatie' (september 2005)
- Kadernota 2006 inclusief meerjarenperspectief t/m 2009 (juni 2005)
- Nota 'Kunst en cultuur' (november 2005)
- Convenant 'Groninger SportModel gemeente Eemsmond' (november 2005-augustus 2007)
- Collegeprogramma 'Ruimte voor dynamische ontwikkeling' inclusief uitvoeringsprogramma 2006-2010 (april 2006)
- Evaluatierapport jongerenwerk gemeente Eemsmond 2005 t/m 2006 (juni 2007)
- Voorjaarsnota 2007 (juni 2007)
- Kadernota 2008 inclusief meerjarenperspectief t/m 2011 (juni 2007)
- Beleidsnotitie 'Minimabeleid Eemsmond' (augustus 2007)
- Beleidsnotitie Wmo 'Betrokken bij Eemsmond' (november 2007)
- Voorjaarsnota 2007 en begroting 2008 (november 2007)
- Conceptbeleidsnota lokaal gezondheidsbeleid 2008-2011 'Gezondheid, het kon minder maar het kan beter' (februari 2008)
- Projectplan BOS-impuls 'Zoden aan de dijk' (2007 t/m 2010)
- Nota ministerie van VWS 'Breedtesportimpuls' (augustus 1999)
- Beleidsnota gemeente Groningen 'Sport in beeld – Gronings sportbeleid weer in vorm' (september 2004)
- 'Alliantie school en sport – samen sterker', samenwerkingsverband tussen ministeries van VWS en OCW, en NOC*NSF (looptijd van 1 augustus 2005 tot 1 augustus 2008)
- Beleidsnota ministerie van VWS 'Tijd voor sport – bewegen, meedoen, presteren' (september 2005)
- Sportbeleidsnota provincie Groningen 'Mitdoun = goud!' (maart 2006)
- Beleidsnota ministerie van VWS 'Kiezen voor gezond leven' (oktober 2006)
- 'Onderwijs en sport, een gouden combinatie', samenvatting/literatuurstudie naar de cognitieve, affectieve en sociale effecten van sport en bewegen op jongeren, in opdracht van de alliantie sport en school (mei 2007)
- Koersbrief, informatieve notitie van de ministeries van VWS en OCW 'Impuls brede scholen, sport en cultuur' (3 augustus 2007)
- Beleidsbrief 'De kracht van sport' van het ministerie van VWS (november 2007)
- 'Sport en bewegen in het partijprogramma van de lokale (Groningse) politiek', notitie van het Huis voor de Sport Groningen
- Vakliteratuur, vakoverleg collega's, werkconferenties van c.q. georganiseerd door: ministerie van VWS, NISB, NOC*NSF, VSG en Huis voor de Sport Groningen